

Företagens kortperiodiska tillgångar och skulder (hette tidigare Balansstatistik för icke-finansiella företag, BAST)

Kvartal 2002

NV1006

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Näringsverksamhet.

A.2 Statistikområde

Företagssektorns finanser.

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

Ja.

A.4 Beställare

Myndighet/organisation:

Statistiska Centralbyrån, SCB

Box 24 300

104 51 STOCKHOLM

Kontaktperson: Annika Engström, ES/FM

Telefon: 08-506 944 84

Telefax: 08-506 949 43

e-post: annika.engstrom@scb.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation:

Statistiska Centralbyrån, SCB

Box 24 300

104 51 STOCKHOLM

Kontaktperson: Annika Engström, ES/FM

Telefon: 08-506 944 84

Telefax: 08-506 949 43

e-post: annika.engstrom@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftslämnarplikt föreligger enligt SCB-FS 1997:9.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

A.8 Gallringsföreskrifter

A.9 EU-reglering

ESA 95, European System of Accounts 1995 styr Finansräkenskaperna och påverkar därmed även denna undersökning (BAST).

A.10 Syfte och historik

Statistiken skall dels belysa de icke-finansiella företagens betydelse på olika finansiella marknader genom att visa storleken på och förändringarna av företagens finansiella tillgångar och skulder, dels förse finansräkenskaperna med underlag för kvartalsvisa beräkningar av företagssektorns finansiella sparande.

Balansstatistiken startade år 1986. Från starten och t.o.m. år 1990 omfattade BAST samtliga poster i företagens balansräkning. Därefter omfattade statistiken endast de balansposter som avsåg finansiella tillgångar och skulder.

Efter en gemensam översyn av balansstatistiken och statistiken över företagens utländska tillgångar och skulder (FUTS), som bl.a. föranletts av krav från Eurostat på finansräkenskaperna, har statistiken fått ny utformning som redovisas fr.o.m första kvartalet 1997. Tidigare gjordes balansstatistiken med ett cut-off-urval. De 600 företagen med de största finansiella tillgångarna ingick i statistiken och ingen uppräknings gjordes för att statistiken skulle vara representativ för hela den icke-finansiella sektorn. Numera görs balansstatistiken med ett stratifierat urval och genom uppräknings blir den representativ för hela sektorn (med den begränsningen att populationen endast omfattar företag med finansiella tillgångar/skulder på minst 20 milj kr).

Andra förändringar fr.o.m. första kvartalet 1997:

- utlandsposter, med undantag för utländska handelskrediter, har förts över till balansstatistiken från tidigare FUTS;
- ställningsvärdena är nu marknadsvärderade (tidigare vanligtvis bokförda värden);
- transaktioner/omvärderingar finns redovisade;
- ett antal nya variabler har tillkommit.

A.11 Statistikanvändning

Användare är framför allt de kvartalsvisa finansräkenskaperna. Dessa i sin tur används av Finansdepartementet, Konjunkturinstitutet, nationalräkenskaperna på SCB och Riksbanken. Även banker och andra finansiella företag är användare.

A.12 Uppläggning och genomförande

I populationen ingår icke-finansiella företag med finansiella tillgångar/skulder på minst 20 milj kr (cut-off gräns). Totala populationen för 2002 är 9 340 företag. Som urvalsram används den senaste BAST-populationen, senast tillgängliga SRU (Standardiserade RäkningsUtdrag) från Riksskatteverket samt tabeller från VPC (Värdepapperscentralen). Alla företag med minst 4 miljarder kronor i finansiella tillgångar/skulder ingår i urvalet. Urvalet är stratifierat och 2002 ingår 720 företag. Nytt urval dras i början av varje kalenderår.

Uppgifterna samlas in via postenkäter som går ut kvartalsvis till företagen.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

SCB har fått i uppdrag från Riksbanken att undersöka vissa utlandsposter med full länderfördelning, fördelning på SEK och utländsk valuta mm. Riksbanken ska använda dessa uppgifter som underlag i Betalningsbalansen. Undersökningen ska göras för första gången för kvartal 4 2002 för att länka ihop de siffror SCB får in med de uppgifter som Riksbanken har. Uppdraget sätts sedan i full drift från kvartal 1 2003.

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Summa totala finansiella tillgångar och skulder vid kvartalsslut samt summa totala transaktioner och omvärderingar under kvartalet för sektorn icke-finansiella företag.

1.1.1 Objekt och population

I populationen ingår icke-finansiella företag med finansiella tillgångar/skulder på minst 20 milj kr. Som urvalsram används den senaste BAST-populationen, senast tillgängliga SRU (Standardiserade Räkenskaps Utdrag) från Riksskatteverket samt tabeller från VPC (Värdepapperscentralen). Uppgifterna som samlas in ska avse det företag som valts ut och inte eventuell koncern.

1.1.2 Variabler

Finansiella tillgångar:

- Banktillgodohavanden (inkl korta lån i svensk bank)
därav utlandet
 - Andelar i värdepappersfonder
därav registrerade i utlandet
 - Finansiella derivat
därav utlandet
 - Certifikat (fördelade på emittenter: staten (statsskuldväxlar), svenska banker, svenska bostadsinstitut, övriga svenska finansiella företag, svenska icke-finansiella företag, kommuner samt utlandet)
 - Obligationer inkl. förlagsbevis och konvertibler (fördelade på emittenter: staten, svenska banker, svenska bostadsinstitut, övriga svenska finansiella företag, svenska icke-finansiella företag, kommuner samt utlandet)
 - Utlåning, korta lån och depositioner exkl. banktillgodohavande (ej koncernlån)
därav utlandet
 - Utlåning, långa lån (ej koncernlån)
därav utlandet
 - Lån mot koncernföretag i utlandet
- Innehav av aktier och andelar (inkl aktier i koncern och intresseföretag):
- Svenska noterade aktier (marknadsvärden)
därav finansiella företag
 - Övriga svenska aktier och andelar (bokförda värden)
därav finansiella företag
 - Utländska noterade aktier (marknadsvärden)
 - Övriga utländska aktier och andelar (bokförda värden)

Finansiella skulder:

- Finansiella derivat
därav utlandet
- Certifikat
därav emitterade i utlandet
- Obligations-, förlags-, konverteringslån utom personalkonvertibler
därav emitterade i utlandet
- Personalkonvertibler,
- Upplåning, korta lån (ej koncernlån)
därav utlandet
- Upplåning, långa lån (ej koncernlån)
därav utlandet
- Lån från koncernföretag i utlandet.

Ställningsvärden (marknadsvärde) efterfrågas samt transaktioner och/eller omvärderingar för samtliga tillgångar och skulder. Även nyteckning, inlösen och aktieägartillskott (avser tillgångssidan) för samtliga aktieslag samt återköp, nyemission, inlösen och aktieägartillskott (avser skuldsidan) efterfrågas. För återköp efterfrågas både transaktion i tusentals kr och antal återköpta aktier under kvartalet.

1.1.3 Statistiska mått

Skattning av totaler av finansiella tillgångar/skulder samt transaktioner och omvärderingar.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Resultat redovisas för den totala sektorn icke-finansiella företag.

1.1.5 Referenstider

Statistikuppgifterna avser finansiella tillgångar och skulder per 31 mars, 30 juni, 30 september och 31 december samt transaktioner och omvärderingar som skett under respektive kvartal.

1.2 Fullständighet

-

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Numeriska data om den totala tillförlitligheten saknas. De största källorna till osäkerhet bedöms vara mätning och bearbetning. För mätning är resultatet beroende på hur pass bra och korrekta uppgifter företagen kan lämna. Vissa företag har t ex stora problem med att lämna omvärdering för utländska tillgångar och skulder eftersom de har många olika valutor inblandade. För bearbetning är resultatet beroende av att dataregistreringen sker felfritt.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Urvalet är ett slumpmässigt stratifierat urval baserat på summa finansiella tillgångar/skulder. Cut-off-gräns för populationen är finansiella tillgångar/skulder på 20 milj kr. Företag med minst 4 mdr kr i finansiella tillgångar/skulder är totalundersökta (184 st). Antal undersökta företag 2002 är 720 företag.

De individuella observationerna vägs med sin urvalsvikt (inverterade urvalssannolikheten) ihop till en totalskattning.

2.2.2 Ramtäckning

Nuvarande urvalsram består av SRU (t-2) kompletterad med uppgifter från senaste BAST-undersökning (t-1) samt tabeller från VPC (Värdepapperscentralen från 2001-06-30). Ett problem med SRU:n är att vi inte har tillgång till aktuella siffror. Det är 1-2 år gamla SRU-uppgifter som finns tillgängliga. Aktieägarstatistiken har däremot snabbats upp betydligt och uppgifter per den 30 juni 2001 fanns tillgängliga vid urvalstillfället.

Övertäckning identifieras i undersökningen och åsätts värde noll. Undertäckningen är okänd och kan inte justeras för i statistiken. Detta resulterar i en underskattning i statistiken som främst berör ställningsvärdena och som ökar under kalenderåret. Denna kan dock antas vara liten i förhållande till andra osäkerhetskällor.

2.2.3 Mätning

Uppgifterna samlas in via en postenkät som går ut till utvalda företag. Företagen ska fylla i ställningsvärde för efterfrågat kvartal i marknadsvärde. Om ställningsvärde som lämnats föregående kvartal är reviderat så ska företagen ändra på det förtryckta värdet på blanketten. Företagen ska också ange omvärdering och/eller transaktion som skett under kvartalet. Mätsvårigheter kan uppstå för omvärdering och transaktioner. Vissa företag har inte möjlighet att lämna uppgifter om dessa variabler. Ett exempel på detta är när företagen inte kan ange omvärderingar pga att de har utländska tillgångar och skulder i många olika valutor.

2.2.4 Svartsbortfall

Svartsbortfall avseende antal företag är ca 9 - 14%. Svartsbortfallet är högst under första kvartalet (14,4 % 01kv1). Övriga kvartal är bortfallet lägre. Bland de totalundersökta företagen är bortfallet mycket litet, mellan 5 - 8 företag av de totalt 184 företag som är totalundersökta. Bortfall imputeras i första hand baserat på tidigare lämnat värde och i andra hand med medelvärdet för svarande företag i samma storleksgrupp. Osäkerheten pga bortfall antas vara liten i förhållande till andra osäkerhetskällor.

2.2.5 Bearbetning

Inkomna uppgifter granskas och återkontakt tas vid behov med uppgiftslämnaren. Uppgifterna dataregistreras av personal på programmet from 99kv4. Vi bedömer att vi har bättre kontroll över uppgifterna genom att själva dataregistrera dem. From 00kv3 har vi fått ett utökat antal maskinella granskningskontroller som hjälper oss att hitta fel. Fel kan dock uppstå genom felaktig dataregistrering som inte upptäcks av datasystemet.

2.2.6 Modellantaganden

Inga direkta modellantaganden görs i statistiken. Implicit antas dock den icke-undersökta delen av populationen att ha värde noll i finansiella tillgångar och skulder. Detta ger upphov till en bias som kan vara betydande. Ställningsvärdena påverkas i högre grad än omvärdering och transaktioner.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Inga osäkerhetsmått redovisas.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

De kvartalsvisa statistikuppgifterna avser tillgångar och skulder per 31 mars, 30 juni, 30 september och 31 december samt transaktioner och omvärderingar under respektive kvartal. Uppgifterna ska lämnas senast den 10 maj, 10 augusti, 10 november respektive 10 februari närmast efterföljande kvartal.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden är ca 13 veckor. Finansräkenskaperna har krav från EU på att vara klara inom 90 dagar efter kvartalets slut. Detta har lett till att denna undersökning också har snabbats upp något.

3.3 Punktlighet

Produktionen anpassas efter Finansräkenskapernas (FiR) produktion. Deadline för inläggning av siffror i FiR brukar hållas. Undantag kan förekomma, t ex under semestertider då uppgiftsinsamlandet kan dra ut på tiden beroende på semester vid de uppgiftslämnande företagen.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

En större omläggning gjordes 1997 då variabelinnehåll, urvalsdesign och skattningsförfarande reviderades. Den nya BASTen är en urvalsundersökning som undersöker företag med finansiella tillgångar/skulder på 20 milj kr och mer. Jämförbarheten med tidigare BAST är inte fullständig eftersom den tidigare BASTen gjordes med ett cut-off-urval där de 600 största företagen undersöktes.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Den nuvarande BAST-statistiken bör i stort sett vara jämförbar med den årliga Företagsstatistikens finansiella poster. Företagsstatistiken är en totalundersökning som baseras på bokslut och SRU. BASTen undersöker företag med en cut-off gräns på finansiella tillgångar/skulder på 20 milj kr och mer och därför kan det finnas en skillnad mellan resultaten för de olika undersökningarna. Eftersom företagsstatistiken är en totalundersökning, bör denna visa högre siffror än vad BASTen visar. Ett problem är dock att Företagsstatistiken har bokfört värde och BAST har marknadsvärde för en del poster (aktier, andelar, derivat, certifikat och obligationer).

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

-

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Resultatet från undersökningen publiceras i Sveriges statistiska databaser, SSD, under rubriken Företagens kortperiodiska tillgångar och skulder under Näringsverksamhet, Företagssektorns finanser. Databasen nås från SCB:s hemsida, www.scb.se, Statistik efter publiceringsform.

Siffror över de icke-finansiella företagens tillgångar och skulder finns också på Internet på SCB:s hemsida www.scb.se under Statistik efter ämne, Finansmarknad, Finansräkenskaper.

5.2 Presentation

5.3 Dokumentation

En dokumentation som beskriver översynen av BAST finns daterad december 1997.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar på det insamlade materialet kan beställas.

5.5 Upplysningstjänster

Övriga upplysningar lämnas av Siv Löfgren 08-506 945 67 och Annika Engström 08-506 944 84 på programmet för Finansmarknad på SCB.